

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΗΜΑΘΙΑΣ

15^{ος} Ημαθιώτικος Μαθητικός Διαγωνισμός στα Μαθηματικά

«Η ΥΠΑΤΙΑ»

Σάββατο 4 Νοεμβρίου 2023

Α΄ Γυμνασίου

ΘΕΜΑ 1^ο

Στην Αλεξάνδρεια, τρεις γυναίκες, η Δελφίς, η Ίρις και η Νεφέλη, ανακρίνονται ως ύποπτες για κλοπή ενός παπύρου του Ερατοσθένη. Είναι γνωστό ότι κάθε γυναίκα είτε λέει πάντα την αλήθεια είτε λέει πάντα ψέματα.

Στις απολογίες τους είπαν:

(α) Δελφίς: Είμαι αθώα.

(β) Ίρις: Η Νεφέλη έκλεψε τον πάπυρο.

(γ) Νεφέλη: Είμαι αθώα.

(δ) Ίρις: Είμαι ένοχη.

(ε) Δελφίς: Ναι, η Ίρις είναι όντως ένοχη.

Αν ακριβώς μία από τις Δελφίς, Ίρις και Νεφέλη έκανε την κλοπή, ποια είναι η ένοχη;

(Μονάδες 5)

ΛΥΣΗ

Η απάντηση είναι η Δελφίς.

Η Ίρις έκανε δύο αντικρουόμενες δηλώσεις, άρα πάντα λέει ψέματα, οπότε δεν είναι ένοχη.

Συνέπεια αυτού είναι ότι και η Νεφέλη είναι αθώα οπότε προκύπτει ότι η Δελφίς λέει ψέματα άρα είναι ένοχη.

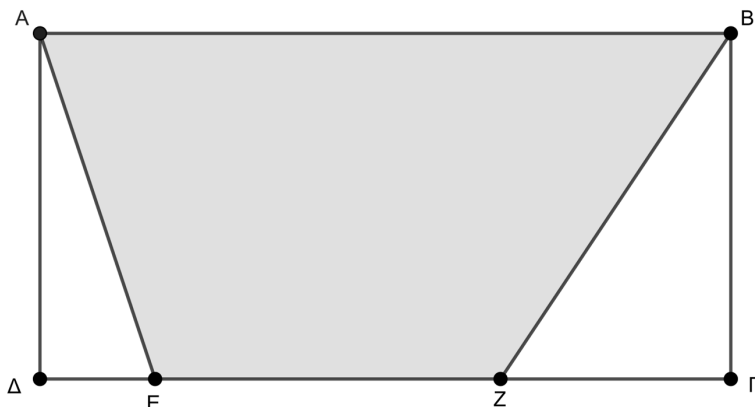
ΘΕΜΑ 2^ο

Στο διπλανό ορθογώνιο παραλληλόγραμμο $ΑΒΓΔ$, το εμβαδόν του τραπεζιού $ΑΒΖΕ$ είναι 266cm^2 και οι πλευρές $ΑΒ=30\text{cm}$

$ΑΔ=14\text{cm}$ και

$ΔΕ=5\text{cm}$.

Να βρείτε την πλευρά $ΖΓ$.

(Μονάδες 5)

ΛΥΣΗ

$$E_{ΑΒΓΔ} = ΑΒ \cdot ΑΔ = 14 \cdot 30 = 420 \text{ cm}^2$$

$$E_{ΑΔΕ} = \frac{ΔΕ \cdot ΑΔ}{2} = \frac{14 \cdot 5}{2} = 35 \text{ cm}^2$$

$$E_{ΒΖΓ} = E_{ΑΒΓΔ} - (E_{ΑΔΕ} + E_{ΑΒΖΕ}) = 420 - (266 + 35) = 420 - 301 = 119 \text{ cm}^2$$

$$\text{Οπότε } E_{ΒΖΓ} = 119 \text{ cm}^2$$

$$\frac{ΖΓ \cdot ΒΓ}{2} = 119$$

$$\frac{ΖΓ \cdot 14}{2} = 119$$

$$ΖΓ \cdot 14 = 2 \cdot 119$$

$$ΖΓ \cdot 14 = 238$$

$$ΖΓ = 238 : 14$$

$$ΖΓ = 17 \text{ cm}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

α. Να υπολογίσετε την τιμή της παράστασης:

$$A = \left(1 - \frac{1}{2}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{3}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{4}\right) \cdot \dots \cdot \left(1 - \frac{1}{2022}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{2023}\right).$$

(Μονάδες 2)

β. Να βρεθεί ο αριθμός B, όταν:

$$\frac{1}{4 \cdot 5} \cdot \frac{1}{99 + 2} = \frac{1}{B - 4}.$$

(Μονάδες 2)

γ. Να συγκρίνετε τις τιμές A και $\frac{1}{B}$.

(Μονάδες 1)

ΛΥΣΗ

$$\begin{aligned} \alpha. A &= \left(1 - \frac{1}{2}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{3}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{4}\right) \cdot \dots \cdot \left(1 - \frac{1}{2022}\right) \cdot \left(1 - \frac{1}{2023}\right) \\ &= \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{3}{4} \cdot \dots \cdot \frac{2021}{2022} \cdot \frac{2022}{2023} \\ &= \frac{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2021 \cdot 2022}{2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot \dots \cdot 2022 \cdot 2023} \\ &= \frac{1}{2023} \end{aligned}$$

$$\beta. \frac{1}{4 \cdot 5} \cdot \frac{1}{99 + 2} = \frac{1}{B - 4} =$$

$$\frac{1}{20} \cdot \frac{1}{101} = \frac{1}{B - 4} =$$

$$\frac{1}{2020} = \frac{1}{B - 4}$$

$$B - 4 = 2020 =$$

$$B = 2024$$

$$\gamma. A = \frac{1}{2023} \text{ και } \frac{1}{B} = \frac{1}{2024}. \text{ Άρα } \frac{1}{2023} > \frac{1}{2024}$$

ΘΕΜΑ 4^ο

Αν τα K , Λ και M είναι ψηφία (εκτός από το μηδέν) τέτοια ώστε:

$$\begin{array}{rcccc} & K & \Lambda & M & \Lambda \\ + & & M & 5 & K \\ \hline & 2 & 0 & 2 & 3 \end{array}$$

Να υπολογίσετε το άθροισμα $K+\Lambda+M$.

(Μονάδες 5)

ΛΥΣΗ

Από την τελευταία στήλη προκύπτει ότι: $\Lambda+K=3$ ή $\Lambda+K=13$

Επίσης, $M+5=2$ ή $M+5=12$

Αλλά επειδή ο αριθμός M είναι ψηφίο εκτός από το μηδέν, δηλαδή από 1 έως 9, το άθροισμα $M+5$ αποκλείεται να ισούται με 2. Οπότε $M+5=12$, δηλαδή $M=7$.

Επίσης, $\Lambda+M+1=10$ (αφού υπάρχει κρατούμενο), οπότε $\Lambda+7+1=10$, δηλαδή $\Lambda=2$.

Οπότε, $\Lambda+K=13$ αδύνατο, αφού γιατί θα έπρεπε $K=11$.

Αρα, $\Lambda+K=3$ δηλαδή $K=1$

Τελικά $K+\Lambda+M=10$.